

Datum : 1 juli 2003
Dienst/sector : W&M/MBA
Registratienummer : 2003wem003093i

Nummer PS: PS2003WEM14
Commissie : W&M
Portefeuillehouder : J.Binnekamp

Titel : Wijziging provinciale milieuverordening Utrecht 1995 (met betrekking tot grondwaterbescherming en stiltegebieden)

Inhoudsopgave

Samenvatting	pag. 1
Ontwerpbesluit ¹	pag. 5
Toelichting	pag. 11
Bijlagen:	
1. structuur regelgeving	
2. overzicht regels per gebied	
3. Commentaarnota (met samenvatting)	
4. De ontwerp-uitvoeringsbesluiten (incl. samenvatting)	

Samenvatting

Regels voor activiteiten in de Utrechtse beschermingsgebieden rond de 31 winningen voor de drinkwatervoorziening worden vernieuwd. Het gaat om aanpassing van de Provinciale milieuverordening Utrecht 1995 (PMV). Het gaat vooral om een nieuw hoofdstuk 5 PMV met alle basisregels voor grondwaterbescherming. De trefwoorden zijn *vereenvoudigen* en alleen activiteiten die *risico's* inhouden regelen of verbieden. Gezien de voorbereidingsfase, de uitgebrachte adviezen (PCMW d.d. 3-12-02 en statencommissie W&M d.d. 9-12-02) en de inspraakreacties hebben de voorstellen brede steun. Tijdens de inspraakperiode (20 december t.e.m. 7 februari 2003) zijn 12 inspraakreacties binnengekomen. Wij stellen voor deze gedeeltelijk te honoreren zoals beschreven in de commentaarnota (zie bijlage 3). Veranderingen voor het onderdeel stiltegebieden zijn uitsluitend wetstechnisch van aard.

Ten opzichte van de inspraakversie zijn de belangrijkste veranderingen:

- er wordt toegezegd extra aandacht te besteden aan handhaving (zie commentaarnota, brief 9, reactie 5),
- inspraakreacties leiden op enkele onderdelen tot aanpassing van de ontwerp-besluiten of ontwerp-toelichtingen (zie de commentaarnota),
- kleine redactionele verbeteringen in de tekst van ontwerp-verordening, ontwerp-uitvoeringsbesluiten en de diverse ontwerp-toelichtingen zijn aangebracht,

Aan Provinciale Staten ligt de gewijzigde verordening ter vaststelling voor. De 10 uitvoeringsbesluiten worden daarna door GS vastgesteld. Ter kennisgeving gaan deze ontwerp-uitvoeringsbesluiten als bijlage 4. De adviezen en inspraakreacties hebben vooral betrekking op deze uitvoeringsbesluiten. De besluiten treden per 31 december 2003 in werking.

Beleidskader

De voorliggende wijziging van de PMV is gebaseerd op het PMP-Uitwerkingsplan Zuiver drinkwater uit de grond 2001-2008, dat PS op 25 juni 2001 hebben vastgesteld. In dat plan staan de hoofdlijnen (zie hierna onder: karakteristiek) aangegeven van de te wijzigen PMV. Het belang is duidelijk: schoon grondwater, geschikt voor drinkwater. Bij de uitvoeringsregels gaat het louter om activiteiten in beschermingsgebieden die niet bedrijfsmatig² plaatsvinden. In een tweede fase (v.a. 2004) worden ook de regels voor bedrijven in de

¹ Het bijbehorende kaartmateriaal over grondwaterbescherming en de borden liggen ter inzage bij het originele statenvoorstel en bij het secretariaat van de commissie; voorts wordt het complete statenvoorstel inclusief kaartmateriaal over grondwaterbescherming ter inzage gelegd bij de provinciale bibliotheek.

² Zie bijlage 3, bij de samenvatting van hoofdstuk 5 PMV, m.n. in de daar opgenomen voetnoot 4.

beschermde gebieden aangepast. In afwachting zijn de bestaande regels “geparkeerd” in een uitvoeringsbesluit voor inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden.

Karakteristiek

In trefwoorden uitgedrukt is vooral nieuw aan de voorgestelde regels voor grondwaterbescherming:

<i>Eenvoudiger</i>	Minder bijlagen, eenvoudiger procedure (geen ontheffing maar melding), basisregels in één hoofdstuk, minder detailregels. Zie bijlage 1. Voorheen waren de meeste grondwaterbeschermingsregels verspreid over verschillende hoofdstukken en bijlagen, m.n. in een bijlage 10 onderdeel B van de PMV.
<i>Flexibeler</i>	De bevoegdheid om nadere regels in uitvoeringsbesluiten te maken wordt neergelegd bij GS: zie art. 5.1.3. ontwerp-besluit PMV.
<i>Differentiatie</i>	Alleen regelen wat risico's draagt (gebaseerd op KIWA-rapportage ³), maatwerk per gebied. Deze risicobenadering betekent het volgende: <ol style="list-style-type: none"> 1. Niet iedere activiteit betekent ook risico voor de winning: dit leidt tot 7 ontwerp-uitvoeringsbesluiten die betrekking hebben op niet-bedrijfsmatige⁴ activiteiten in grondwaterbeschermingsgebieden. Zie ook bijlage 1. GS mogen alleen onderwerpen nader regelen als deze genoemd zijn in art. 5.1.3. PMV. Voor bedrijfsmatige activiteiten (“inrichtingen”) is een apart ontwerp-uitvoeringsbesluit gemaakt. 2. Niet iedere winning is even kwetsbaar. Dit leidt tot een driedeling voor de grondwaterbeschermingsgebieden qua kwetsbaarheid: zie art. 5.1.2. PMV. 3. De waterwingebieden worden altijd als zeer kwetsbaar beschouwd en hebben de strengste regels. Hiervoor is een apart ontwerp-uitvoeringsbesluit gemaakt. Dit werkt voor de 31 beschermde gebieden door in de ontwerp-uitvoeringsbesluiten zoals blijkt uit bijlage 2 ⁵ . In bijlage 3 zijn alle ontwerp-besluiten samengevat en opgenomen.
<i>Verbod</i>	Slechts enkele activiteiten worden gezien risico's/handhaafbaarheid geheel verboden in (zeer) kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden ⁶ .

Het IPO-model PMV

Gevolg van de vernieuwing is dat Utrecht afwijkt van het IPO-model PMV. Ook andere provincies wijken op onderdelen al af van het model. Toch is het nuttig, dat overleg plaatsvindt met de andere provincies om te bezien of en zo ja hoe het model-PMV (dat de basis vormt voor het maken van de eigen PMV per provincie) kan worden aangepast. Ambtelijk overleg hierover vindt al plaats. Ook andere provincies zijn kritisch aan het kijken naar hun provinciale regelgeving. Er leeft breder een behoefte aan vereenvoudiging en/of deregulering. De Utrechtse uitwerking geeft concreet invulling aan deze vereenvoudiging. Als uitkomst van landelijk onderzoek zal ook interprovinciaal worden bezien of dit model kan worden gemoderniseerd.

Utrecht heeft echter met vaststelling van haar beleid⁷ voor de risicobenadering en deze vereenvoudiging gekozen en wacht geen de uitkomsten van verder overleg met andere provincies af.

Gevolgen van de gewijzigde regels

Aanpassing van de verordening op het onderdeel grondwaterbescherming heeft als direct gevolg dat afgeweken wordt van het IPO-model PMV, dat de basisregels nu in hoofdstuk 5 PMV staan, dat de uitvoeringsregelgeving wordt gedelegeerd aan GS en dat het ontheffingsinstrument voor niet bedrijfsmatige activiteiten wordt afgeschaft (art. 5.1.3. lid 5 PMV).

Verder is door wijziging van de provinciegrens de winning “Loosdrecht” afgevallen en ligt een deel van het beschermde gebied Bethunepolder nu in Noord-Holland. Twee gebieden, voorheen Zuid-Holland, zijn bij Utrecht gekomen: een klein stukje boringsvrije zone van winning Lexmond en het waterwingebied en de boringsvrije zone van winning Vianen. Kaartmateriaal is hierop aangepast.

³ KIWA-rapport Omgang met schadelijke stoffen in grondwaterbeschermingsgebieden in de provincie Utrecht, april 2001.

⁴ Althans activiteiten die niet op grond van de Wet milieubeheer als “inrichting” moeten worden beschouwd.

⁵ Onder gelijktijdige intrekking van de oude besluiten, zie bijlage 3.

⁶ Gebruik van zuiverings-slib en andere (secunaire) meststoffen als meststof, aanleg van nieuwe transportleidingen met milieugevaarlijke stoffen en toepassing van een tiental bestrijdingsmiddelen.

⁷ Zuiver drinkwater uit de grond 2001-2008, PMP Uitwerkingsplan, juni 2001 vastgesteld in PS

Wat niet anders is geworden zijn de drie soorten beschermingsgebied rond een winning: waterwingebied (puttenveld), grondwaterbeschermingsgebied en boringsvrije zone (met een in deze volgorde afnemende strengheid van regels). Een waterwingebied is altijd aanwezig, instelling van de andere twee gebieden is afhankelijk van bodemgegevens.

Nieuw is dat het waterwingebied ook met een bord of anderszins wordt aangeduid. Verder wordt op de kaart voor 12 winningen het 100-jaarsaandachtsgebied (geen extra provinciale milieuregels, wel aandacht, o.a. in het bestemmingsplan) aangegeven.

Tevens betekent de wijziging dat het onderdeel *stiltegebieden*, dat was vervlochten met grondwaterbescherming omdat het beide gaat over "milieubeschermingsgebieden", analoog aan de verandering voor grondwaterbescherming is aangepast (zie paragraaf 3 (nieuw) van hoofdstuk 5 PMV). Dit is dus geen inhoudelijke verandering. Wel zijn enkele artikelen beter gereedigeerd.

De voelbare gevolgen van de veranderde regelgeving voor burgers, bedrijven en andere grondgebruikers komen voort uit de (ontwerp-)uitvoeringsbesluiten (zie bijlage 2 en 4). Per saldo levert dit t.o.v. de de oude regelgeving een deregulering op. De ontheffing is afgeschaft. Het algemene verbod op gebruik van "schadelijke stoffen" is vervallen. De aanvullende regels voor mestgebruik op de Utrechtse heuvelrug zijn vervallen⁸.

Alleen specifieke onderwerpen worden nog geregeld in de voorstellen: omgaan met licht verontreinigde grond, buisleidingen, verhardingen en gebouwen, boringen en funderingen, begraafplaatsen en uitstrooivelden, bestrijdingsmiddelen en toepassing van zuiveringsslib en andere (niet dierlijke) meststoffen. In enkele gevallen dient wel een melding bij GS te worden gedaan. Deze (ontwerp-)besluiten weerspiegelen de huidige stand van kennis en inzicht over de wenselijkheid om regels te stellen. Veranderde inzichten kunnen derhalve leiden tot aanpassing of uitbreiding/inkrimping van de uitvoeringsbesluiten.

Tevens is een besluit gemaakt voor de kleinste zone rond iedere winning, het waterwingebied. Qua beschermingsniveau verandert in dit gebied nagenoeg niets.

Overigens kunnen grondgebruikers die te maken krijgen met de extra provinciale regels bij de provincie een verzoek om schadevergoeding indienen.

Inspraak en commentaarnota

In de periode van 20 december 2002 tot en met 7 februari 2003 hebben de stukken terinzage gelegen bij provinciehuis en gemeentehuizen. Over de basisgedachte van de wijziging van hoofdstuk 5 PMV zijn geen negatieve reacties gegeven.

De meeste opmerkingen hebben betrekking op de ontwerp-uitvoeringsbesluiten. In dit verband kunt u de commentaarnota ter kennisneming zien. Inzake het onderwerp bestrijdingsmiddelen houdt het college van GS vast aan het bereikte compromis (zie commentaarnota, brief 3 reactie 2).

Voor het overige is interessant:

- extra aandacht voor handhaving wordt toegezegd (brief 9, reactie 5): we denken aan inspectievluchten boven de beschermde gebieden en gebiedgerichte controle-acties, alsmede thematische controles (bijvoorbeeld inzake bestrijdingsmiddelen);
- de communicatie krijgt extra aandacht in de komende periode (brief 9, reactie 6);
- het beleid, inclusief deze regelgeving, wordt in 2006/2007 geëvalueerd (brief 9, reactie 7).
- Verder stellen wij voor de PCMW niet meer als verplichte adviseur bij ontheffingen voor inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden in te schakelen; voldoende is dat waterleidingbedrijven en milieuspectie hierover kunnen adviseren.

Financiën

Beleid kan worden uitgevoerd vanuit het regulier beschikbare budget. De gewenst extra handavingsinspanning wordt opgenomen in het activiteitenprogramma van het PMP 2004-2008. In dit kader vindt dus herprioritering plaats.

Voorgesteld traject afrondingsfase en communicatie

- * 15 september 2003   Behandeling statencommissie Water en Milieu
- * 30 september 2003   GS
- * 20 oktober 2003   PS-behandeling (vaststelling wijziging PMV)
- * 21 oktober 2003   GS-behandeling (vaststelling uitvoeringsbesluiten)

De besluiten treden per 31 december 2003 inwerking.

⁸ In een apart besluit worden de oude uitvoeringsbesluiten betreffende grondwaterbeschermingsgebieden ingetrokken.

Vervolgens zal uitgebreid en gericht aandacht besteed worden aan de nieuwe regels, zodat deze algemeen bekend worden (zie commentaarnota, brief 9, reactie 6). In elk geval zal het blad Prov., de speciale provinciale website (www.provincie-utrecht.nl/beleidsvelden/water/grondwaterbescherming) en mogelijk ook de homepage van de website hieraan aandacht geven. De website moet snel de relevante informatie (wat zijn de regels? hoe en waar moet ik melden?) voor de gebruiker in het gebied beschikbaar stellen. De losbladige PMV (voor abonnees) zal in 2004 worden geactualiseerd, waarbij gebruiksvriendelijkheid voorop staat. Enkele onderwerpen vragen een meer gerichte communicatie. Begin 2004 wordt contact opgenomen met specifieke doelgroepen.

De commissie Water en Milieu ontvangt het statenvoorstel en de commentaarnota ter bespreking. Wij stellen provinciale staten voor de PMV Utrecht 1995 te wijzigen conform het ontwerp-besluit, de ontwerp-toelichting en het bijbehorende kaartmateriaal over grondwaterbescherming. Wij verzoeken het presidium om het voorstel te agenderen voor de commissie Water en milieu van 15 september a.s. en de staten van 20 oktober a.s.

Besluit

Besluit van provinciale staten van Utrecht van 20 oktober 2003 tot wijziging van de Provinciale milieuverordening Utrecht 1995 inzake beschermde gebieden voor grondwaterbeschermingsgebieden

Provinciale staten van Utrecht;

Op het voorstel van gedeputeerde staten van 1 juli 2003, WEM/MBA, nr. 2003WEM003093i;

Gelet op de artikelen 1.2, tweede lid, onder a en b, en zesde lid, 1.3 en 8.46 van de Wet milieubeheer;

Besluiten:

Artikel I

De Provinciale milieuverordening Utrecht 1995⁹ wordt als volgt gewijzigd.

- A Artikel 1.1 wordt genummerd door voor de tekst het cijfer "1" te plaatsen. Artikel 1.1, onder i, wordt vervangen door de volgende bepaling:
- i. milieubeschermingsgebieden: gebieden als bedoeld in artikel 1.2., tweede lid, onder a en b, van de wet.
- B Aan artikel 1.1 wordt een tweede lid toegevoegd dat luidt:
- 2. Indien door de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij gebieden worden aangewezen als bedoeld in artikel 1.2, vijfde lid, tweede volzin, van de wet, is het bepaalde bij of krachtens deze verordening ten aanzien van die gebieden niet van toepassing op de agrarische bedrijfsvoering met ingang van de dag waarop de betreffende aanwijzing in werking treedt. Gedeputeerde staten maken een aanwijzing bekend in het provinciaal blad.
- C Titel 5.1 wordt vervangen door:

Titel 5.1 Grondwaterbescherming en voorkomen of beperken van geluidhinder

§ 1 Algemeen

Artikel 5.1.1

Zorgplicht Ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door enig handelen of nalaten in een milieubeschermingsgebied het bijzondere belang met het oog waarop het gebied als milieubeschermingsgebied is aangewezen kan worden geschaad, is verplicht dergelijk handelen of nalaten achterwege te laten voor zover dat in redelijkheid kan worden geveerd en voor zover dat niet bij of krachtens deze verordening uitdrukkelijk is toegestaan. Indien dat achterwege laten niet in redelijkheid kan worden geveerd, is hij verplicht alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden geveerd om die schade te voorkomen dan wel, indien die schade zich voordoet, deze zoveel mogelijk te beperken en ongedaan te maken.

§ 2 Grondwaterbescherming

---

⁹ Prov. blad 8, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 14 februari 2000, prov. blad 2.

Gebiedsaanwijzing Artikel 5.1.2

1. De milieubeschermingsgebieden, bedoeld in artikel 1.2, tweede lid, onder a, van de wet, bestaan uit
  - a) een waterwingebied en een boringsvrije zone,
  - b) een waterwingebied, een boringsvrije zone en een grondwaterbeschermingsgebied, of
  - c) een waterwingebied en een grondwaterbeschermingsgebied.
2. Grondwaterbeschermingsgebieden als bedoeld in het eerste lid worden in verband met de mate van kwetsbaarheid van de winning aangemerkt als niet kwetsbaar, kwetsbaar of zeer kwetsbaar.
3. Milieubeschermingsgebieden, bestaande uit een waterwingebied en een boringsvrije zone zijn de gebieden Amersfoort-Hogeweg, Amersfoort-Koedijkerweg, De Meern, Eempolder, Leidsche Rijn, Lexmond, Lopik, Montfoort, Nieuwegein, Rhenen, Tull en't Waal, Veenendaal, Vianen en Woudenberg.
4. Milieubeschermingsgebieden, bestaande uit een waterwingebied, een niet kwetsbaar grondwaterbeschermingsgebied en een boringsvrije zone zijn de gebieden Cothen en Linschoten.
5. Milieubeschermingsgebieden, bestaande uit een waterwingebied en een kwetsbaar grondwaterbeschermingsgebied zijn de gebieden Beerschoten, Bunnik, Groenekan, Soest en Woerden-Kamerik.
6. Milieubeschermingsgebieden, bestaande uit een waterwingebied en een zeer kwetsbaar grondwaterbeschermingsgebied zijn de gebieden Amersfoort-Berg, Baarn, Bethunepolder, Bilthoven, Doorn, Driebergen, Lage Vuursche, Leersum, Soestduinen en Zeist.
7. De in het derde tot en met zesde lid aangewezen milieubeschermingsgebieden zijn aangegeven op de kaarten die in de bij deze verordening behorende bijlage 6, onderdeel A, zijn opgenomen. Op die kaarten is het in die leden gemaakte onderscheid aangegeven, waarbij tevens in het waterwingebied van het milieubeschermingsgebied Bethunepolder het gebied Waterleidingkanaal is onderscheiden. Gedeputeerde staten kunnen een grens indien nodig nader bepalen.
8. Op de in het zevende lid bedoelde kaarten zijn tevens de gebieden aangeduid die bijzondere aandacht behoeven ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning.
9. Het betrokken waterleidingbedrijf plaatst langs alle openbare wegen en vaarwateren die toegang geven tot een waterwingebied en tot een grondwaterbeschermingsgebied dan wel daaraan grenzen, op of nabij de grenzen van het gebied borden die bij het betreffende gebied horen en waarvan het model is vastgesteld in bijlage 6, onderdeel B. Zonodig plaatst het betrokken waterleidingbedrijf ook op de overige delen van de grens van een waterwingebied borden of markeert het de grens op andere wijze. De bij het model aangegeven tekst kan ook volledig in kleine letters worden opgenomen.

Bevoegdheden Artikel 5.1.3

1. Gedeputeerde staten stellen voor de in artikel 5.1.2. aangewezen milieubeschermingsgebieden de regels vast die nodig zijn ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning.
2. Tot de in het eerste lid bedoelde regels kunnen regels behoren met betrekking tot inrichtingen als bedoeld in artikel 1.2, zesde lid, van de wet.
3. Tot de in het eerste lid bedoelde regels kunnen voor grondwaterbeschermingsgebieden voor handelingen en gedragingen buiten inrichtingen op of in de bodem uitsluitend regels behoren met betrekking tot:
  - a. buisleidingen,
  - b. licht verontreinigde grond,
  - c. verhardingen en gebouwen,

- d. boorputten en boringen,
  - e. grond- en funderingswerken en constructies,
  - f. vloeistofinjectie,
  - g. warmte- en koudeopslag,
  - h. begraafplaatsen en uitstrooivelden,
  - i. bestrijdingsmiddelen,
  - j. zuiveringsslib, en
  - k. meststoffen, niet zijnde kunstmeststoffen, dierlijke meststoffen, compost, zuiveringsslib of zwarte grond.
4. Tot de in het eerste lid bedoelde regels kunnen voor boringsvrije zones voor handelingen en gedragingen buiten inrichtingen op of in de bodem uitsluitend regels behoren met betrekking tot boorputten en boringen.
  5. De in het derde en vierde lid bedoelde regels houden met betrekking tot het gebruik van aan te wijzen stoffen en te verrichten handelingen in elk geval in:
    - a. een verbod,
    - b. de gevallen van vrijstelling van een ingesteld verbod,
    - c. algemene regels, waaronder begrepen een meldingsplicht voorafgaand aan het voorgenomen gebruik of de voorgenomen handeling,
  6. Gedeputeerde staten kunnen voor afzonderlijke milieubeschermingsgebieden afzonderlijke regels stellen.
  7. Voor het waterwingebied in de Bethunepolder, met uitzondering van het waterwingebied Waterleidingkanaal:
    - a. zijn de regels voor waterwingebieden niet van toepassing maar
    - b. zijn de regels voor zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden van toepassing; onverminderd het zesde lid.
  8. Alvorens gedeputeerde staten van de hen in in dit artikel gegeven bevoegdheid gebruik maken, horen zij de commissie en de inspecteur.

§ 3 Geluidhinder

Algemeen

Artikel 5.1.4

Aanwijzing
stillegebieden

1. De milieubeschermingsgebieden, bedoeld in artikel 1.2, tweede lid, onder b, van de wet, zijn de in het bijzonder ter voorkoming of beperking van geluidhinder aangewezen stillegebieden die als zodanig zijn aangegeven op de kaarten die in de bij deze verordening behorende bijlage 6, onderdeel A, zijn opgenomen.
2. Gedeputeerde staten plaatsen langs alle openbare wegen en vaarwegen die tot een stillegebied toegang geven dan wel daaraan grenzen, op of nabij de grenzen van het gebied, borden waarvan het model is vastgesteld in bijlage 6, onderdeel B.

Verbodsbepalingen

Artikel 5.1.5

1. Het is verboden in een stillegebied buiten inrichtingen een toestel als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder te gebruiken indien daardoor de ervaring van de natuurlijke geluiden kan worden verstoord.
2. Een toestel als bedoeld in het eerste lid is in elk geval:
  - a. een airgun- en een ander knalapparaat en een motorisch aangedreven werktuig met bijbehorende transportmiddelen, te gebruiken in het kader van seismologisch onderzoek en opsporingsonderzoek naar of ontginning van de in de bodem aanwezige stoffen;

- b. een motorisch aangedreven werktuig, te gebruiken in het kader van de aanleg van kabels en buisleiding in of op de bodem;
- c. een omroepinstallatie, sirene, hoorn en een ander daarmee vergelijkbaar toestel bestemd om geluid te versterken of voort te brengen;
- d. een modelvliegtuig, modelboot of modelauto, indien aangedreven door een verbrandingsmotor;
- e. een muziekinstrument en een andere daarmee vergelijkbaar geluidsapparaat al dan niet gekoppeld met een geluidsversterker;
- f. een jetski die wordt aangedreven door een verbrandingsmotor;
- g. een schietwapen.

Artikel 5.1.6

Het is verboden zich met een motorvoertuig of bromfiets als bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder of met een snorfiets te bevinden buiten de openbare weg of buiten andere voor bestemmingsverkeer openstaande wegen of terreinen.

Artikel 5.1.7

1. Het is verboden een toertocht voor motorvoertuigen of bromfietsen te houden.
2. Het is verboden deel te nemen aan een toertocht voor motorvoertuigen of bromfietsen waarvoor geen ontheffing is verleend.

Artikel 5.1.8

Het is verboden vuurwerk te gebruiken.

Artikel 5.1.9

Het is verboden met een vaartuig of ander apparaat ten behoeve van de voortbeweging op of in het water sneller te varen dan 12 kilometer per uur, indien het wordt voortbewogen door een verbrandings- of explosiemotor.

Vrijstellingen

Artikel 5.1.10

Een verbod als bedoeld in de artikelen 5.1.5, 5.1.6, 5.1.8 of 5.1.9 geldt niet voor zover het betrekking heeft op

- a. een toestel, motorvoertuig, bromfiets, snorfiets, vuurwerk of vaartuig dat wordt gebruikt voor de uitoefening van land-, tuin- of bosbouw of beroepsmatige visserij of ten behoeve van het onderhoud van het gebied of van daarin aanwezige bouwwerken en andere constructies;
- b. een werktuig als bedoelde in artikel 5.1.5, tweede lid, onder b, dat wordt gebruikt ten behoeve van directe woonaansluiting;
- c. het gebruik van een toestel als bedoeld in artikel 5.1.5, tweede lid, onder c, indien dat noodzakelijk is ter afwending van dreigend gevaar of anderszins uit een oogpunt van algemene veiligheid;
- d. een geluidsapparaat als bedoeld in artikel 5.1.5, tweede lid, onder e, dat wordt gebruikt binnen 50 meter van een woonhuis en mits niet hoorbaar op een afstand van meer dan 50 meter van het apparaat;
- e. een schietwapen als bedoel in bepaling 5.1.5, tweede lid, onder g, indien dat wordt gebruikt:
  - 1^e door een persoon met opsporingsbevoegdheid in de uitoefening van zijn functie,
  - 2^e in geval het een noodseinmiddel betreft: in geval van nood of
  - 3^e met inachtneming van het bepaalde in de Jachtwet of de Vogelwet;

- d. het gebruik van vuurwerk als bedoeld in artikel 5.1.8 indien dat noodzakelijk is ter oproeping van personen of ter afwending van dreigend gevaar, dan wel plaatsvindt ter gelegenheid van de jaarwisseling gedurende een bij het Vuurwerkbesluit aangewezen periode.

Ontheffingen

Artikel 5.1.11

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van de in de artikelen 5.1.5. tot en met 5.1.9 gestelde verboden.
2. Op de voorbereiding van een beschikking op de aanvraag om ontheffing, dan wel tot wijziging of intrekking van een ontheffing is de in afdeling 3.5 van de Algemene wet bestuursrecht geregelde procedure niet van toepassing, tenzij het een aanvraag betreft om ontheffing van de verboden gesteld in de artikelen 5.1.6. en 5.1.7.

Wetstechnische
aanpassingen

- D Titel 5.5 vervalt
- E In artikel 7.11, eerste lid:
- a. wordt de tekst << in bijlage 10, onderdeel B>> vervangen door: op grond van artikel 5.1.3 eerste en tweede lid;
  - b. vervalt onderdeel d.
- F In artikel 7.11, tweede lid, wordt de tekst <<onderdeel B van bijlage 10>> vervangen door: op grond van artikel 5.1.3. eerste en tweede lid.
- G In artikel 7.11, derde lid, vervalt de tekst <<een gedraging of>>.
- H In artikel 8.3, vierde lid, en in artikel 8.4 wordt de tekst << bepalingen van bijlage 10, onderdeel B >> vervangen door: bepalingen op grond van artikel 5.1.3.
- I In artikel 9.1 wordt de aanduiding << 5.5.1. >> vervangen door: 5.1.1 en wordt de aanduiding << 5.5.2. >> vervangen door: 5.1.3.
- J De artikelen 10.2 tot en met 10.5 vervallen.
- K
1. Bijlage 6 vervalt.
  2. Onderdeel A van de nieuwe bijlage 6, bedoeld in de artikelen 5.1.2, zevende en achtste lid, en 5.14, eerste lid, van de Provinciale Milieuverordening Utrecht 1995 zoals die artikelen luiden na de inwerkingtreding van dit besluit, wordt gevormd door:
    - a. de bij dit besluit gevoegde kaarten en
    - b. de kaarten van de stiltegebieden, bedoeld in de vervallen bijlage 6, onderdeel A, bepaling 1, onder a.
  3. Onderdeel B van de nieuwe bijlage 6, bedoeld in de artikelen 5.1.2, negende lid, en 5.1.4., tweede lid, van de verordening zoals die artikelen luiden na de inwerkingtreding van dit besluit, is als bijlage bij dit besluit gevoegd.
- L Bijlage 9 wordt als volgt gewijzigd.
1. In onderdeel A wordt de tekst << bestaande risicovolle inrichtingen omschreven in bijlage 10.B.1, behorende bij de verordening>> vervangen door: bestaande risicovolle inrichtingen, aangewezen door gedeputeerde staten bij de regels, bedoeld in artikel 5.1.3 van de verordening.
  2. In onderdeel B vervalt volgnummer B3 en de daarbij geplaatste tekst.
- M De bijlagen 10A, 10B en 10.B.1 vervallen.

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel II

1. Een voor de inwerkingtreding van dit besluit aangevraagde ontheffing op grond van de bepaling 4.1 van bijlage 10, onderdeel A, van de provinciale milieuverordening Utrecht 1995 zoals deze voor dat moment luiden, wordt verder behandeld met inachtneming van het bepaalde bij of krachtens dit besluit.
2. Een voor de datum van inwerkingtreding verleende ontheffing op grond van de bepalingen 2.1 tot en met 2.5 van bijlage 10, onderdeel A, van de provinciale milieuverordening Utrecht 1995, wordt aangemerkt als een ontheffing op grond van artikel 5.1.11 van dit besluit.

Artikel III

Dit besluit treedt in werking met ingang van 31 december 2003.

voorzitter,

griffier,

Aan Provinciale Staten,

Toelichting algemeen

Beoogd effect

De regels voor de Utrechtse beschermde gebieden rond winningen voor drinkwater zodanig vernieuwen, dat zij adequaat bescherming bieden tegen risico's voor de winning, dat zij voor burgers en bedrijven begrijpelijk zijn, en dat de naleving voldoende is gegarandeerd.

Argumenten

De regels waren te star, ingewikkeld en uitgebreid, mede daarom moeilijk uitvoerbaar en voor burgers en bedrijven niet altijd bekend en geaccepteerd.

Kanttekeningen

Utrecht wijkt af van het IPO-model PMV die provincies als leidraad bij hun verordening gebruiken. Als uitkomst van landelijk onderzoek¹⁰ zal ook interprovinciaal worden gezien of dit model kan worden gemoderniseerd. Verder is de landbouwsector niet gelukkig dat Utrecht strengere regels voor bestrijdingsmiddelen heeft dan andere provincies, en bovendien afwijkt van het landelijke toelatingsbeleid. GLTO kan wel leven met het compromis.

Toch menen we dat dit totaalpakket evenwichtig is en voorziet in de behoefte aan modernisering van onze regels.

Financiën

Beleid kan worden uitgevoerd vanuit het regulier beschikbare budget. De gewenst extra handhavingsinspanning wordt opgenomen in het activiteitenprogramma van het PMP 2004-2008.

Realisatie

Met vaststelling van de wijziging van de verordening door PS (20 oktober 2003) en de uitvoeringsbesluiten door GS (21 oktober 2003), zullen de nieuwe regels per 31 december 2003 inwerking treden. Jaarlijks zal gerapporteerd worden over de stand van zaken in de beschermde gebieden. In 2006 en 2007 wordt het grondwaterbeschermingsbeleid geëvalueerd. De effectiviteit van de regelgeving maakt van deze evaluatie deel uit.

Communicatie

Uitgebreid en gericht wordt aandacht besteed aan de nieuwe regels, zodat deze algemeen bekend worden. Dat zal gebeuren per brief aan instanties en via een algemene folder of brochure (huis aan huis verspreiding). Het blad Prov., de speciale provinciale website (www.provincie-utrecht.nl/beleidsvelden/water/grondwaterbescherming) en de homepage van de website zullen rond de inwerkingtredingsdatum speciale aandacht geven. Het is de bedoeling dat de website snel de relevante informatie aan gebruikers in het gebied kan leveren (wat zijn de regels? hoe en waar moet ik melden?). Er zal een persbericht uitgaan. De losbladige PMV (voor abonnees) zal in 2004 worden geactualiseerd, waarbij gebruiksvriendelijkheid voorop staat. Enkele onderwerpen vragen een meer gerichte communicatie. Begin 2004 zal met specifieke doelgroepen contact worden opgenomen.

Historie

In de tachtiger jaren van de vorige eeuw is de Wet bodembescherming tot stand gekomen om een basis te vormen voor de ontwikkeling van een landelijk geldend, preventief beschermingsniveau van bodem met het zich daarin bevindende grondwater. Op basis van die wet zijn in de loop der jaren veel landelijk geldende regels in werking getreden, zoals voor het gebruik van meststoffen, zuiveringsslib, bouwstoffen en opslag in ondergrondse tanks. Die regels zijn inmiddels ook diverse keren aangescherpt of anderszins bijgesteld.

¹⁰ Onderzoek van VROM, Vewin en IPO, "Toekomst Nederlandse grondwaterbeschermingsbeleid", mei 2003, uitgevoerd door Royal Haskoning, Utrecht was voorzitter projectgroep.

Het provinciaal bestuur kreeg de verantwoordelijkheid om in aan te wijzen gebieden te zorgen voor de - boven op het landelijk geldende beschermingsniveau komende - vooralsnog noodzakelijke extra bescherming van de bodem en het grondwater met het oog op de waterwinning. Dat gebeurde aanvankelijk via een op de Wet bodembescherming gebaseerd grondwaterbeschermingsplan met bijbehorende verordening en later via een hoofdstuk van het provinciale milieubeleidsplan met bijbehorend hoofdstuk in de provinciale milieuverordening (PMV).

In 1997 is in Utrecht het grondwaterbeschermingsbeleid geëvalueerd waarbij een belangrijke conclusie was dat de regelgeving te uitgebreid, ingewikkeld en gedetailleerd was. Eén van de bij de evaluatienotitie genoemde actiepunten leidde vervolgens tot een onderzoek van het Kiwa naar de risico's die samenhangen met het gebruik van schadelijk stoffen in grondwaterbeschermingsgebieden (1999-2000). Het onderzoek ging tevens in op de vraag of en in hoeverre inmiddels kon worden volstaan met minder en eenvoudiger provinciale regelgeving. Een belangrijk aandachtspunt daarbij was dat de landelijk geldende regels ter bescherming van de bodem en het zich daarin bevindende grondwater in de afgelopen jaren veelvuldig zijn aangescherpt en naar verwachting ook nog steeds verder zullen worden aangescherpt.

In dat onderzoek kwam Kiwa tot een indeling van risicostoffen per wintype en deed aanbevelingen om te komen tot een eenvoudiger, beperktere en flexibele regelgeving. Die aanbevelingen zijn verwerkt in het in 2001 door provinciale staten vastgestelde Uitwerkingsplan grondwaterbescherming Provincie Utrecht 2001-2008 met de titel 'Zuiver drinkwater uit de grond'. Dat plan volgt in grote lijnen de aanbevelingen van het KIWA. De logische volgende stap is de onderhavige wijziging van de PMV.

Systematiek verordening

De systematiek van de PMV houdt voor grondwaterbescherming met het oog op de waterwinning in dat provinciale staten in hoofdstuk 5 van de PMV de te beschermen gebieden aanwijzen. Ook geven provinciale staten in de PMV zelf aan, voor welke activiteiten in welke gebieden en onder welke voorwaarden en beperkingen gedeputeerde staten in uitvoeringsbesluiten de regels mogen uitwerken en aanpassen. Op die wijze is het voor gedeputeerde staten mogelijk om per (deel)onderwerp steeds vlot in te springen op nieuwe ontwikkelingen. Als bijvoorbeeld een op grond van de Wet bodembescherming geldende landelijke regeling wordt aangescherpt, kunnen gedeputeerde staten beoordelen of in het belang van de grondwaterbescherming aanvullende regelgeving nodig is of blijft en zonodig vlot uitvoeringsbesluiten vaststellen.

Beschermde gebieden of zones

De 'gebruiker' van de regeling voor de beschermde gebieden kan in de meeste gevallen volstaan met raadpleging van dat uitvoeringsbesluit dat op de door hem voorgenomen activiteit van toepassing is. De regeling betreft de "beschermde gebieden ter bescherming van het grondwater met het oog op de waterwinning". Rond iedere winning kunnen een of meer zones worden aangewezen. Iedere winning heeft een waterwingebied. Dit is de kleinste zone (het puttenveld van het waterleidingbedrijf; alleen voor de Bethunepolder als oppervlaktewaterwinning ontbreken de putten) met de strengste regels. Veel winningen hebben ook een grondwaterbeschermingsgebied. De meeste besluiten met regels hebben betrekking op die zone. De derde zone die mogelijk aanwezig is is de zogenaamde boringsvrije zone. Deze zone beoogt aantasting van de beschermende kleilagen te voorkomen. De regels hebben dus uitsluitend betrekking op die aantasting. De vierde zone, het 100-jaarsaandachtsgebied, is bij enkele winningen aangegeven. Hier gelden geen extra milieuregels, maar dient wel extra aandacht aan de bescherming te worden gegeven, o.a. met het oog op ruimtelijke ontwikkelingen.

Voor *waterwingebieden* zijn in hoofdlijn de bestaande regels nu opgenomen in een uitvoeringsbesluit. Deze regels treffen meestal slechts het waterleidingbedrijf. In beginsel zijn geen andere activiteiten dan deze die met de winning samenhangen toegestaan. De verordening kent geen beperking van de bevoegdheid van gedeputeerde staten tot specifieke onderwerpen.

Activiteiten bui- Materieel houdt de wijziging van de PMV voor grondwaterbeschermingsgebieden voor activiteiten
ten inrichtingen *buiten inrichtingen* in hoofdlijnen het volgende in.

Er zijn minder activiteiten verboden, omdat die verboden niet nodig bleken of omdat het landelijk geldende beschermingsregime zodanig is ontwikkeld dat de grondwaterkwaliteit daarmee voldoende is beschermd. De opzet van de oude verordening, waarin alle activiteiten met (in een uitgebreide lijst opgenomen) schadelijke stoffen waren verboden, is verlaten.

Er wordt geen stelsel meer gehanteerd van verboden met een ontheffingsmogelijkheid van een verbod. De regeling gaat nu inhoudelijk uit van een verbod van een beperkt aantal concreet aangeduide activiteiten, met een vrijstellingsmogelijkheid van het verbod onder voorwaarden (eisen waaraan moet worden voldaan om onder de vrijstelling te vallen). Tot die voorwaarden kan een melding bij gedeputeerde staten horen, maar slechts in die gevallen waar noodzakelijkerwijs gedeputeerde staten op de hoogte moeten zijn van de voorgenomen activiteit.

De activiteiten waarvoor gelijktijdig met de inwerkingtreding van de gewijzigde PMV zeven uitvoeringsbesluiten voor grondwaterbeschermingsgebieden gaan gelden zijn:

- zuiveringslib en andere meststoffen;
- bestrijdingsmiddelen
- buisleidingen
- boorputten, grond- en funderingswerken (ook toepasselijk voor boringsvrije zones)
- begraafplaatsen en uitstrooivelden
- verhardingen en gebouwen
- licht verontreinigde grond

Ten overvloede: de landelijk geldende regels blijven uiteraard steeds gelden, ongeacht of er al dan niet specifieke regels van kracht zijn. Het algemeen geldende landelijk beschermingsniveau wordt voldoende geacht als er geen specifieke regels zijn vastgesteld. Daarnaast kan het voorkomen dat er onvoldoende gegevens bekend zijn om een specifieke, de landelijke regelgeving aanvullende, regeling vast te stellen.

Onderdeel
inrichtingen
ongewijzigd

De onderhavige wijziging heeft alleen betrekking op activiteiten buiten inrichtingen. De regeling voor *inrichtingen* in grondwaterbeschermingsgebieden is vooralsnog inhoudelijk ongewijzigd in een apart uitvoeringsbesluit gehandhaafd, in afwachting van de resultaten van een lopend IPO-onderzoek.

Regelingen voor grondwaterbescherming en stiltegebieden uit elkaar getrokken

Door de ingrijpende wijziging van de PMV voor het onderdeel grondwaterbescherming (zowel qua inhoud als qua systematiek) werd het noodzakelijk de bepalingen van de PMV betreffende stiltegebieden los te maken van die betreffende beschermde gebieden voor grondwater.

Door de nieuwe opzet van de PMV voor grondwaterbescherming moest ook de systematiek van de regeling voor stiltegebieden worden aangepast. Die regeling is inhoudelijk ongewijzigd gebleven. Een voordeel is ook hier dat de bepalingen voor stiltegebieden nu bij elkaar zijn gezet in één paragraaf van de PMV zelf, terwijl ze in de oude opzet, net als bij grondwaterbescherming, verspreid zaten in de tekst van de PMV en in verschillende bijlagen. Alleen de kaarten van de stiltegebieden zijn nog in een bijlage opgenomen, samen met de kaarten voor de beschermde gebieden voor grondwater.

Deregulering

De PMV (oud) kende voor de beschermde gebieden voor grondwater een gedetailleerd stelsel met verboden voor het uitvoeren van aangegeven activiteiten en voor het toepassen van in een uitgebreide lijst opgenomen schadelijke stoffen. Onderscheid werd gemaakt tussen activiteiten in inrichtingen en activiteiten buiten inrichtingen. In diverse besluiten/bijlagen werd de regeling uitgewerkt. Om te beoordelen of en zo ja welke regeling gold voor een concrete stof of activiteit, moest niet alleen kennis worden genomen van de regeling in de PMV zelf, maar vaak meerdere niet steeds eenvoudig te doorgronden bijlagen.

In de huidige regeling is voor slechts een beperkt aantal onderwerpen een verbod opgenomen. Ieder onderwerp staat in een eigen uitvoeringsbesluit. De 'gebruiker' van de regeling voor de beschermde gebieden voor grondwater kan in de meeste gevallen volstaan met raadpleging van het besluit dat op hem of haar van toepassing is.

Toelichting artikelsgewijs

Beschermingsgebieden

Artikel I

Zorgplicht Artikel 5.1.1

De in de oude PMV opgenomen zorgplichtbepaling is gehandhaafd. Deze bepaling is een verbijzondering voor de beschermingsgebieden van de meer algemene zorgplichtbepalingen in de Wet milieubeheer en de Wet bodembescherming (artikel 13 van die wet). Voor de beschermingsgebieden voor grondwater moet het worden gezien als een "bijzondere zorgplicht voor de bodem". Zowel de algemene als de bijzondere zorgplicht geldt voor elke activiteit die de bodem met het zich daarin bevindende grondwater zou kunnen aantasten of verontreinigen.

Omdat er voor is gekozen een aantal activiteiten niet specifiek meer te regelen, fungeren de zorgplichtbepalingen als 'vangnet'. Zo is er voor gekozen om buiten inrichtingen bovengrondse opslag in tanks niet meer specifiek te regelen (zie hierna bij artikel 5.1.3). Het bevoegd gezag voor de handhaving van de zorgplichtbepalingen (volgens de vernieuwde Wet milieubeheer zowel de gemeente als de provincie; de provincie in elk geval voor de bijzondere zorgplicht) heeft dan die zorgplichtbepaling als grondslag om handhavend op te treden als wordt geconstateerd dat een tank niet adequaat en deugdelijk is.

De bijzondere zorgplicht betekent dat van mensen en bedrijven extra zorgvuldigheid mag worden verwacht in een beschermingsgebied. Dit is aan de orde als stoffen worden gebruikt of activiteiten plaatsvinden in of op de bodem, die, indien deze niet zorgvuldig gebeuren, toch een verslechtering van bodem- of grondwaterkwaliteit kunnen veroorzaken. Hoewel dus hier niet expliciete verboden worden opgenomen, betekent het wel altijd dat zorgvuldigheid mag worden verwacht. Dit is zeker het geval bij toepassing van schadelijke stoffen. Ter verduidelijking is achteraan in deze toelichting de (oude) lijst van schadelijke stoffen opgenomen. Onzorgvuldigheid, bijvoorbeeld met bepaalde (toegelaten) bestrijdingsmiddelen, is dan niet alleen maar overtreding van de wettelijke gebruiksvoorschriften van het betreffende middel, maar tevens overtreding van de bijzondere zorgplicht wanneer dit gebeurt in een beschermingsgebied.

Gebieds- Artikel 5.1.2

aanwijzing In het eerste lid zijn de beschermingsgebieden met het oog op de waterwinning onderverdeeld in soorten waarvoor in zwaarte afnemende regimes gelden: waterwingebieden, grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones.

Op grond van het tweede lid kan in de regelgeving onderscheid worden gemaakt naar het verschil in kwetsbaarheid van de diverse beschermingsgebieden. De waterwingebieden zijn per definitie zeer kwetsbaar.

Prov.herindelung In het derde tot en met zesde lid worden de op basis van de verordening te beschermen gebieden aangewezen, waarbij tevens is aangegeven welke kwalificatie die gebieden krijgen zoals bedoeld in het eerste en tweede lid. Op 1 januari 2002 is als gevolg van een provinciale herindelung de gemeente Loosdrecht deel gaan uitmaken van de provincie Noord-Holland. Daarmee vallen ook de beschermingsgebieden Loosdrecht en deels Bethunepolder niet meer onder de werking van deze verordening. Omdat eveneens op 1 januari 2002 de gemeente Vianen tot de provincie Utrecht is gaan behoren, komen de beschermingsgebieden Lexmond (deels) en Vianen (geheel) onder de werkingssfeer van deze verordening vanaf de inwerkingtreding daarvan. Het waterwingebied van het in het derde lid genoemde milieubeschermingsgebied Lexmond blijft in de provincie Zuid-Holland liggen en valt daarom onder de regelgeving van die provincie.

De Wet algemene regels herindelung geeft het volgende aan ten aanzien van provinciale verordeningen: "De op de dag, voorafgaand aan de datum van herindelung, voor een overgaand gebied geldende provinciale voorschriften behouden gedurende twee jaren na die datum voor dat gebied hun rechtskracht, voor zover het bevoegde gezag van de provincie waaraan dat gebied is toegevoegd, deze voorschriften niet eerder vervallen verklaart."

Op grond van dit artikel blijven in het Utrechtse deel van het beschermingsgebied Lexmond en in Vianen de Zuidhollandse regels gelden tot het moment dat deze verordening van kracht wordt. Van het gebied Lexmond valt alleen de boringsvrije zone deels onder de provincie Utrecht. De nieuwe Utrechtse regelgeving is vanaf het moment van in werking treden van die regelgeving van toepassing voor de vanouds Utrechtse gebieden, inclusief het Utrechtse deel van de Bethunepolder en het Utrechtse deel van Lexmond.

In het sedert 1 januari 2002 Noordhollandse deel van de Bethunepolder blijft de oude Utrechtse regelgeving van toepassing van 1-1-2002 tot uiterlijk 1-1-2004 of tot een eerder moment als de provincie Noord-Holland de oude Utrechtse regels vervallen, en haar eigen regels van toepassing verklaart. Het waterwingebied en het andere deel van de boringsvrije zone van het beschermingsgebied Lexmond blijven onder Zuid-Holland vallen. De daar al geldende regels blijven dus gewoon van kracht.

De begrenzing van de boringsvrije zones van de winningen Vianen en Lexmond alsmede de begrenzing van het waterwingebied zijn niet gewijzigd. De grenzen, zoals de provincie Zuid-Holland deze hanteerde, zijn dus

overgenomen. De vorm van de begrenzing van de boringsvrije zones (waarbij topografische grenzen zijn gevolgd) wijkt daarmee af van de gebruikelijke vorm, zoals in de provincie Utrecht wordt gehanteerd (waarbij berekende grenzen *niet* zijn vertaald naar topografische grenzen). Bovendien had Zuid-Holland de grenzen gebaseerd op een verblijftijd van 50 jaar, terwijl in Utrecht 25 jaar als uitgangspunt geldt.

- Kaarten** Het zevende lid van dit artikel verwijst naar de in bijlage 6, onderdeel A, bij de verordening gevoegde kaarten, waarop de onder de verordening vallende gebieden met kwalificatie nauwkeurig staan aangegeven en begrensd.
- Aandachtsgebieden** Een apart (achtste) lid is toegevoegd, waarin tevens de gebieden zijn aangeduid die niet ingevolge de verordening worden beschermd, maar die wel bijzondere aandacht behoeven bovenop de waterwingebieden, de grondwaterbeschermingsgebieden en de boringsvrije zones. Deze aandachtsgebieden zijn gebaseerd op de zogenaamde 100-jaarszone. Aan die aanduiding zijn in het kader van de PMV zoals gesteld geen voorschriften of beperkingen gekoppeld. De extra aandacht kan worden gegeven door bijvoorbeeld het vaststellen van beleidsregels (zoals het uitwerkingsplan grondwaterbescherming Provincie Utrecht 2001-2008) of de inzet van het beschikbare ruimtelijke instrumentarium. Om zorg te dragen voor die ruimtelijke doorwerking wordt de overzichtkaart met waterwingebied, grondwaterbeschermingsgebieden, boringsvrije zones en de 100-jaarszone opgenomen in het nieuwe provinciale streekplan.
- Borden** Het negende lid bepaalt dat behalve voor grondwaterbeschermingsgebieden nu ook aparte borden moeten worden geplaatst voor de waterwingebieden. In de PMV bestond daar tot dusverre geen bord voor. Het uiterlijk van de borden is voorgeschreven in de nieuwe bijlage 6, onderdeel B.
- Bevoegdheden** Artikel 5.1.3
In dit artikel krijgen gedeputeerde staten de bevoegdheid om regels uit te werken voor diverse soorten van gebieden en diverse onderwerpen. Bij de voorbereiding van dergelijke besluiten wordt de ambtelijke Begeleidingsgroep grondwaterbescherming betrokken. De Provinciale Commissie voor Milieubeheer en Waterhuishouding wordt in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het ontwerp-besluit. Ook wordt inspraak geopend bij vernieuwing van besluiten conform de Inspraakverordening provincie Utrecht 1990. De inspraaktermijn bedraagt in principe vier weken.
- Inrichtingen** In het tweede lid wordt die bevoegdheid expliciet ook voor inrichtingen gegeven. Paragraaf 3.1 van bijlage 10B (oud) ging in zijn geheel over inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden. Deze paragraaf is vooralsnog inhoudelijk ongewijzigd opgenomen in een apart uitvoeringsbesluit van deze verordening, het zogenaamde Inrichtingenbesluit, eveneens in afwachting van de verwerking van de resultaten van een lopend IPO-onderzoek naar de regelgeving voor inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden. Bijlage 10.B.1 (oud) vervalt. De daarin opgenomen lijst van inrichtingen die niet in een grondwaterbeschermingsgebied mogen worden opgericht, wordt nu opgenomen in het Inrichtingenbesluit.
- Instructieregels** Ook artikel 5.4.1 van de oude PMV blijft voor die inrichtingen van belang. Deze bepaling is een uitwerking van de bevoegdheid die artikel 8.46 van de wet aan provinciale staten geeft om aan het bevoegd gezag voor inrichtingen beperkingen of voorschriften op te dragen. Het gaat dan om voorschriften die nodig kunnen zijn ter bescherming van het milieu en waarvan de inhoud in de verordening is aangegeven. Die voorschriften moeten dan door het bevoegd gezag - meestal burgemeester en wethouders - worden verbonden aan de vergunning voor inrichtingen die behoren tot een bij de verordening aangewezen categorie. De bevoegdheid kan zowel voor stiltegebieden als voor grondwaterbeschermingsgebieden toepassing vinden. Bijlage 9 van de oude verordening bevatte de op die bevoegdheid gebaseerde instructies voor inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden en boringsvrije zones. Voor stiltegebieden zijn geen instructies vastgesteld. Artikel 5.4.1 en bijlage 9 (instructieregels) worden nagenoeg geheel ongewijzigd gehandhaafd in afwachting van de verwerking van de resultaten van het genoemde IPO-onderzoek (deze blijft dus nog even als zodanig bestaan). Een wijziging van bijlage 9 dient op grond van artikel 8.46 Wm door provinciale staten te worden vastgesteld.
- Zeist** De oude regeling kende een aparte regeling voor het grondwaterbeschermingsgebied Zeist. Die regeling is voor zover relevant opgenomen in het Inrichtingenbesluit en in de diverse uitvoeringsbesluiten buiten inrichtingen.
- Bevoegdheid** In het derde lid geven provinciale staten aan voor welke activiteiten gedeputeerde staten de

GS bevoegdheid hebben om uitvoeringsbesluiten voor grondwaterbeschermingsgebieden vast te stellen. Het vierde lid doet dit voor boringsvrije zones. Dat impliceert dat dit artikel moet worden aangepast zodra provinciale staten de bevoegdheid van gedeputeerde staten willen uitbreiden of inperken. Gelijktijdig met de wijziging van de PMV treedt een aantal uitvoeringsbesluiten in werking. Er is voor gekozen om voor een aantal onderwerpen geen op het landelijk beschermingsniveau aanvullende regeling (meer) vast te stellen, zoals voor dierlijke meststoffen, opslag van vloeistoffen in tanks, het injecteren van vloeistoffen in de bodem en de opslag van warmte en koude in de ondergrond.

Voor het stellen van regels voor het *injecteren van vloeistoffen in de bodem* alsmede voor de opslag van warmte en koude is door opname van die onderwerpen in het derde lid van dit artikel al wel de bevoegdheid aan gedeputeerde staten gegeven. Gedeputeerde staten kunnen voor die onderwerpen derhalve regels vaststellen zonder dat daar een wijziging van de verordening - en dus toestemming van provinciale staten - voor nodig is.

Opslag in tanks In het derde lid ontbreekt het onderwerp *opslag in tanks*.

Het op de Wet bodembescherming gebaseerde Besluit ondergrondse opslag in tanks (BOOT) verbiedt in artikel 5 de ondergrondse opslag buiten inrichtingen al (met uitzondering van opslag van huishoudelijk afvalwater), zodat nadere regels overbodig zijn. Het gaat hier in elk geval om tanks, kleiner dan 1.000 liter. Ondergrondse tanks bij particulieren hebben vaak een omvang van 3.000 à 6.000 liter en zullen dan meestal onder het begrip "inrichting" vallen.

Voor *bovengrondse opslag in tanks buiten inrichtingen* golden in de oude regeling algemene voorschriften (tanks tussen 50 en 1.000 liter). Er zijn voor zover bekend echter maar weinig kleine bovengrondse tanks in grondwaterbeschermingsgebieden bij particulieren (die niet bij een agrarisch of anderssoortig bedrijf horen) aanwezig. In de incidentele gevallen die bekend zijn gaat het om de opslag van huisbrandolie. Uit oogpunt van deregulering is er voor gekozen om geen apart uitvoeringsbesluit met meldingsplicht te maken voor de kleine bovengrondse tanks. Hier wordt volstaan met verwijzing naar de algemene en bijzondere zorgplicht voor de bodem en de CPR-richtlijn 9-6, die analoog voor deze tanks kan worden toegepast. Door te voldoen aan hetgeen die richtlijn aangeeft, wordt voldaan aan de bijzondere zorgplicht van artikel 5.1.1. De eisen die op basis van geldende regelgeving minimaal aan deze opslag mogen worden gesteld zullen in de communicatie met de gebieden (bijvoorbeeld middels een brochure of folder) worden toegelicht.

Preventieve maatregelen Waar nu geen specifieke regels zijn vastgesteld, kan worden teruggevallen op de zorgplichtbepaling (zie hiervoor bij artikel 5.1.1). Die zorg(plicht) kan worden gestimuleerd door in de eerste plaats in de preventieve sfeer actie te ondernemen (stimuleringsbeleid, voorlichting). Het bevoegd gezag voor de handhaving van de zorgplichtbepalingen (volgens de vernieuwde Wet milieubeheer zowel de gemeente als de provincie; de provincie in elk geval voor de bijzondere zorgplicht) kunnen handhavend optreden indien de bodem en het zich daarin bevindende grondwater (dreigen te) worden aangetast.

Algemene voorschriften De PMV bevatte in bijlage 10B, bepaling 5.1.(oud), de mogelijkheid voor gedeputeerde staten om algemene voorschriften vast te stellen voor activiteiten binnen en buiten inrichtingen. In het Besluit Algemene voorschriften (bijlage 15 losbladige PMV) was aan die bevoegdheid uitwerking gegeven voor diverse activiteiten buiten inrichtingen die, voor zover nodig geacht, in de nieuwe opzet per onderwerp zijn ondergebracht in de op basis van dit artikel opgestelde uitvoeringsbesluiten. Het vijfde lid geeft gedeputeerde staten de bevoegdheid om daarin hetzelfde te regelen als eerder in de algemene voorschriften was geregeld. Bijlage 10B, artikel 5.1.oud kon derhalve vervallen, net als de oude bijlagen inzake meststoffen (losbladige PMV, bijlage 13), algemene voorschriften (losbladige PMV, bijlage 15) en de Bethunepolder (losbladige PMV, bijlage 16). Deze besluiten zijn nu voorzover nog nodig in de diverse uitvoeringsbesluiten verwerkt.

Waterwingebied Op grond van het eerste en vijfde lid hebben gedeputeerde staten ook de bevoegdheid aparte regels vast te stellen voor waterwingebieden. In die regels kunnen de bijzondere kwetsbaarheid van en daarmee de noodzaak van een strenger regime voor deze gebieden tot uiting komen. De regels gelden overigens wel zowel binnen als buiten inrichtingen.

Bethunepolder Artikel 5.1.3, en in het bijzonder het zesde en zevende lid van dit artikel, maakt het in combinatie met artikel 5.1.2, tweede en zevende lid, mogelijk om in het toch wel bijzondere gebied van de Bethunepolder een bijzondere regeling te treffen. In de Bethunepolder bevinden zich, van buiten naar binnen redenerend, drie soorten gebieden. Het buitenste gebied is een zeer kwetsbaar beschermingsgebied, waarop alle daarvoor

geldende regels voor dergelijke gebieden van toepassing zijn. Voor bestrijdingsmiddelen betekent dit, dat de in het uitvoeringsbesluit 'Besluit bestrijdingsmiddelen Utrecht 2003' toegelaten middelen toegestaan zijn. Vervolgens wordt een deel van het gebied dat waterwingebied is als grondwaterbeschermingsgebied behandeld: het waterwingebied exclusief het Waterleidingkanaal (de eigenlijke polder). Alle regels voor zeer kwetsbare grondwaterbeschermingsgebieden gelden daar, behalve die voor bestrijdingsmiddelen. Bestrijdingsmiddelen zijn ingevolge het hiervoor genoemde uitvoeringsbesluit verboden, behalve stoffen op basis van glyfosaat. Tot slot gelden in het deelgebied van het waterwingebied dat aangeduid wordt met Waterleidingkanaal alle regels van het uitvoeringsbesluit waterwingebieden. Alle bestrijdingsmiddelen zijn daar verboden.

Overigens hebben de regels uitsluitend betrekking op activiteiten op of in de bodem/het grondwater en niet ten aanzien van het in dit gebied overvloedig aanwezige oppervlaktewater.

Stiltegebieden Artikel 5.1.4.

Het gaat in de artikelen 5.1.4. e.v. over gebieden, waarin de geluidbelasting door toedoen van menselijke activiteiten zo laag is dat de in het gebied heersende natuurlijke geluiden niet of nauwelijks worden verstoord (stiltegebieden).

Door de ingrijpende wijziging van de PMV voor het onderdeel grondwaterbescherming (zowel qua inhoud als qua systematiek) werd het noodzakelijk de bepalingen van de PMV betreffende stiltegebieden los te maken van die betreffende grondwaterbescherming. Inhoudelijk is de regeling voor stiltegebieden ongewijzigd, behoudens enkele tekstuele verbeteringen. Een voordeel is dat, waar de bepalingen voor stiltegebieden in de oude opzet verspreid zaten in de tekst van de PMV en in verschillende bijlagen, deze nu bij elkaar zijn gezet in één paragraaf van de PMV zelf. Alleen voor de kaarten van de stiltegebieden is nog een bijlage nodig (bijlage 6A).

Wetstechnische Artikel I, bepalingen D tot en met M

Aanpassingen Het gaat om een aantal technische correcties in verband met de wijziging van de nummering in de verordening.

Bepalingen E, F en G laten de ontheffingsprocedure in grondwaterbeschermingsgebieden voor activiteiten buiten inrichtingen vervallen. Dit is niet meer nodig, omdat volstaan kan worden met hetzij absolute verboden, hetzij voorschriften, mogelijk in combinatie met een melding.

De regeling voor inrichtingen is overgeheveld naar het specifiek op die inrichtingen gerichte besluit. In dat besluit is ook een bepaling over de ontheffingsprocedure opgenomen. In elk geval is de verplichte advisering door de PCMW komen te vervallen in artikel 7.11 PMV. Voldoende is dat bij de advisering het waterleidingbedrijf en de milieuspectie hierover advies kunnen uitbrengen.

Bepaling K: De bepalingen in bijlage 6 (oud), onderdeel A, bevattende de aanwijzing van milieubeschermingsgebieden, alsmede de verwijzing naar in bijlagen opgenomen regels, zijn nu opgenomen in de PMV zelf en kunnen dus vervallen. Een nieuwe bijlage 6 wordt nu vastgesteld, bevattende bij onderdeel 6A de kaarten van de milieubeschermingsgebieden, en bij onderdeel 6B de borden voor die gebieden. De kaarten van de stiltegebieden behoeven niet opnieuw te worden vastgesteld.

Bepaling L: Bijlage 9 (instructiebepalingen voor inrichtingen) is vooralsnog nagenoeg ongewijzigd gehandhaafd (zie ook de toelichting bij artikel 5.1.3.). De wijzigingen hebben slechts tot doel om verkeerde verwijzingen te voorkomen.

Bepaling M: Bijlage 10A (regels voor stiltegebieden) is vervallen. De regeling is materieel ongewijzigd in de PMV opgenomen.

De bijlagen 10B en 10B1 (regels ter bescherming van de kwaliteit van het grondwater met het oog op de waterwinning in de aangewezen gebieden) zijn vervallen. De nieuwe regels zijn opgenomen in de PMV zelf en de daarop gebaseerde uitvoeringsbesluiten.

Een aantal besluiten krachtens de verordening komt te vervallen. Dit wordt geregeld in een afzonderlijk Besluit tot intrekking van vervangen besluiten inzake grondwaterbescherming. De ingetrokken besluiten zijn:

- Het Besluit meststoffengebruik in grondwaterbeschermingsgebieden provincie Utrecht 1990. Er is voor gekozen om bovenop het landelijk geldende beschermingsniveau geen specifieke regels over het gebruik van meststoffen op de op de Utrechtse heuvelrug gelegen grondwaterbeschermingsgebieden meer vast te stellen.
- De Besluiten tot vaststelling van de lijst schadelijke stoffen en tot vaststelling van algemene voorschriften in grondwaterbeschermingsgebieden zijn eveneens vervallen als gevolg van de keuze om in aanvulling op het landelijk geldend beschermingsniveau nog slechts voor een beperkt aantal specifieke onderwerpen nadere regels vast te stellen. Voor die gevallen zijn voorschriften opgenomen in afzonderlijke uitvoeringsbesluiten.
- Het Besluit Bethunepolder provincie Utrecht komt eveneens te vervallen. De bijzondere regeling die gold voor dit gebied is nu opgenomen in de PMV zelf en het uitvoeringsbesluit betreffende bestrijdingsmiddelen.

Overgangs- **Artikel II**

bepalingen

De nieuwe PMV kent geen ontheffingsstelsel meer voor de regeling van activiteiten buiten inrichtingen in grondwaterbeschermingsgebieden. Overgangsbepalingen in verband met de regeling van specifieke activiteiten zijn, voor zover nodig, opgenomen in de op basis van deze verordening vastgestelde uitvoeringsbesluiten. Omdat de regeling voor stiltegebieden (inclusief bepalingen inzake ontheffingen) thans is opgenomen in hoofdstuk vijf en niet meer in bijlage 10 onder A, zijn in dit artikel overgangsbepalingen opgenomen.

Schad. Stoffen **Indicatieve lijst met schadelijke stoffen**

en zorgplicht Bijgaande lijst is een hulpmiddel voor de bijzondere zorgplicht voor de bodem (zie toelichting bij art. 5.1.1). Het geeft een beeld welke stoffen, producten, handelingen of productieprocessen extra zorgvuldigheid vragen. Het weerspiegelt, wat ieder met voldoende gezond verstand moet kunnen begrijpen.

Elementen, stoffen of groepen van stoffen en enkele voorbeelden daarvan	Voorbeelden van producten die deze elementen stoffen of groepen van stoffen (kunnen) bevatten	Voorbeelden van productie-Processen waarbij deze elementen, stoffen of groepen van stoffen (kunnen) worden gebruikt
<p>1. Organische halogeen-verbindingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - PCB's - gehalogeneerde alifatische koolwaterstoffen - gehalogeneerde aromatische koolwaterstoffen - chloorethers - chloorfenolen <p>2. Organische fosforverbindingen:</p> <p>3. Organische tinverbindingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tributyltioxyde - dibuthyltinchloride - dibuthyltinlaureaat - tetraethyltin <p>4. Organische zuurstofverbindingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tetrahydrofuraan 	<ul style="list-style-type: none"> - koelvloeistof in transformatoren en condensatoren; hydraulische olie, verven, carbonvrij kopieerpapier. - ontvettings- en reinigingsmiddelen. - oplosmiddelen, wasmiddelen, kunststoffen. - bestrijdingsmiddelen, lijm, stijfjel. - bestrijdingsmiddelen. - houtconserveringsmiddelen, verf - bestrijdingsmiddelen. - bestrijdingsmiddelen. - bestrijdingsmiddelen. - oplosmiddelen, kunststoffen, coatings, magnetische tape, drukinkt. 	<ul style="list-style-type: none"> -chemische wasserijen, spoelmiddelen in garages, toepassing in metallurgische industrie. -halffabricaten in chemische industrie. - grondstoffen voor bestrijdingsmiddelenindustrie. - grondstoffen voor bestrijdingsmiddelenindustrie. - grondstoffen voor bestrijdingsmiddelenindustrie. - stabilisatiemiddel bij de productie van kunststof. - stabilisatiemiddel bij de productie van kunststoffen. - stabilisatiemiddel bij de productie van kunststoffen. - productie van kunststoffen, vinylsoorten.
<p>5. Organische stikstofverbindingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pyridine <p>6. Organische zwavelver-bindingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tetrahydrothiofeen <p>7. Organische siliciumverbindingen:</p> <p>8. Anorganische fosforverbindingen:</p> <p>9. Cyaniden:</p> <p>10. Chloriden:</p> <p style="padding-left: 20px;">Bromiden:</p> <p style="padding-left: 20px;">Fluoriden:</p> <p>11. Sulfaten:</p> <p>12. Anorganische zwavelverbindingen;</p> <p>13. Ammoniak, nitraten en nitrieten:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - antivries, fungiciden. - oplosmiddelen. - bindmiddel in verf. - kunstmeststoffen, coatings, wasmiddelen, vuurwerk, dierlijke meststoffen. - bestrijdingsmiddelen, in afval van kolenvergassing. - wegzout, ontsmettings/-bestrijdingsmiddel, bleekmiddel. - geneesmiddelen, fotopapier/film, ontsmettingsmiddel. - geneesmiddelen. - gips uit rookgasontzwaveling, gipsplaten, geneesmiddelen. - batterijen, conserveringsmiddelen. - koelininstallaties, conserveringsmiddelen, synthetische koelvloeistoffen, dierlijke mest, kunstmest. 	<ul style="list-style-type: none"> - productie van vitaminen, geneesmiddelen, textielindustrie, bereiding van rubber. - reukstof bij gasproductie. - chemische en grafische industrie. - additieven bij halfgeleiders, chemische industrie, landbouw, veeteelt. - toepassing in metallurgische industrie (galvaniseren en harden), fotografische ateliers en laboratoria. - chemische- en farmaceutische industrie. - chemische- en farmaceutische industrie. - chemische- en farmaceutische industrie, uraanverrijking. - chemische- en farmaceutische industrie. - vulcaniseren rubber. - landbouw, veeteelt.
<p>14. Minerale oliën</p> <p>15. Polycyclische en-aromatische koolwaterstoffen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - naftaleen 	<ul style="list-style-type: none"> - benzine, stookolie, smeerolie, huisbrandolie, dieselolie. - teer, asfalt, bitumen. - fungicide, motteballen, snijolie, 	<ul style="list-style-type: none"> - benzinestations, garages, machine- en olie-industrie. - wegenbouw, woningbouw. - halffabricaten in chemische industrie,

<ul style="list-style-type: none"> - anthraceen - fenantheen -fluorantheen -fenolen <p>16. Elementen: Kwik</p> <p>Cadmium</p> <p>Lood</p> <p>Arsen</p>	<p>verfstoffen, textielinkten.</p> <ul style="list-style-type: none"> - geneesmiddelen, explosieven, verfstoffen. - derivaat uit koolteer. - verfsorten, desinfecteermiddelen, oplosmiddelen, houtconserveeringsmiddelen (creosoot) <ul style="list-style-type: none"> - TL-buizen, verfstoffen, geneesmiddelen, thermometers, batterijen, conserveringsmiddelen, zaadontsmetter. - pigmenten, nikkel-cadmium batterijen, vliegass, zuiveringsslib, fosforgips, geel pigment. - accu's, verfstoffen, pigmenten, afgewerkte olie, vliegass, zuiveringsslib, batterijen, soldeer, munitie. - houtconserveringsmiddelen, medicijnen, vliegass, aardappelloofdodingsmiddel, batterijen, munitie, electronica. 	<p>toepassing in textielindustrie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - onderzoek naar halfgeleiders. - biochemisch onderzoek. - pharmaceutische en chemische industrie, productie van rubber. - fabricage van elektrische apparatuur, bereiding van amalgamen (tandheelkunde). - stabilisator bij productie van plastics, toepassing bij corrosiebestrijding, galvanische industrie, kernreact. regelstaaf. - stralingsbescherming. - conserveringsmiddel van de weekmaker bij de productie van PVC, in metaallegeringen.
<p>Elementen, stoffen of groepen van stoffen en enkele voorbeelden daarvan</p>	<p>Voorbeelden van producten die deze elementen, stoffen of groepen van stoffen (kunnen) bevatten</p>	<p>Voorbeelden van productieprocessen waarbij deze elementen, stoffen (kunnen) worden gebruikt</p>
<ul style="list-style-type: none"> Antimoon Tin Beryllium Uranium Thallium Telluur Zilver Aluminium Kalium Natrium 	<ul style="list-style-type: none"> - pigmenten, kleurstoffen, soldeermiddelen, cosmetica, accu. - soldeermiddelen, verf, emaille. - munitie, laselectroden, horlogeonderdelen. - gekleurd glas, kernreactor, brandstof. - rattenverdelingsmiddelen, vuurwerk. - electronica, weerstandsdraad bescherming acculood. - fotopapierontwikkelaar, spiegels, tandheelkunde, medische en wetenschappelijke apparatuur, batterij. - constructies, tubes, folie, verven, auto-onderdelen. - kunstmest, zout glas. - lampen, electriciteitskabel zout soda, batterijen. 	<ul style="list-style-type: none"> - in diverse metaallegeringen brandvertragers in metaalproductie, textiel-plastic. - toepassing in tingietieren productie van glas, in diverse legeringen, conservenind. - toepassing in nucleaire-en ruimtevaartind., in legeringen met koper en tin. - toepassing in nucleaire industrie. - toepassing in optische industrie, hartspieronderzoek. - vulcanisator in rubber, toepassing in electronische industrie, diverse legeringen. - fotografische industrie, electrotechnische industrie, veredeling van metalen. - foto-electrische industrie, auto-, raket-, vliegtuigproductie. - reagens in laboratoria. - reagens in laboratoria, koelmiddel in kerncentrales, warmtewisselaar in generators, antiklopiddelbereiding.
<ul style="list-style-type: none"> Zink Koper Nikkel Chroom 	<ul style="list-style-type: none"> - zinkstof en verven, pesticiden, drogecel batterijen, zinkzouten in medicinale toepassing, vliegass, zuiveringsslib, wit pigment. - vliegass, zuiveringsslib, buizen, verven, inkten, fungiciden ten behoeve van landbouw, elektrische bedrading. - nikkel-cadmium-accu's, laselectroden, vetten, verven. - pigmenten, verfstoffen, etsvloeistoffen, vliegass, zuiveringsslib, geluids-en videobanden. 	<ul style="list-style-type: none"> - verzinken van staal, diverse legeringen, rubberbereiding. - katalysator bij chemische processen ten behoeve van metaalveredeling en bescherming. - diverse legeringen, electrotechnische coatinggrafische industrie. - veredeling van metalen, nucleaire industrie, lederindustrie.

Seleen	- lichtgevoelige cellen, keramiek, zonnepanelen, shampoo's.	- electrotechnische industrie, fotokopieerapparatuur.
Molybdeen	- pigmenten in drukinkt, verven, batterijen, keramiek, smeermiddelen, kachelgloeidraden.	- vliegtuigindustrie, reactorvaten, diverse legeringen, automobiel- en wapenindustrie, katalysator petrochemie.
Boor	- wasmiddelen, oogontsmeters, hittebestendig glas, kernreactorregelstaal.	- halfgeleiders, toepassing bij opwekking van kernenergie, coating van metalen.
Vanadium	- thomasslakkenmeel, laselectroden in glas, vliegglas, constructie mat.	-diverse legeringen ten behoeve van gereedschappen, katalysator bij rubberproductie, zwavelber.
Kobalt	- drukinkt, verven, vernis, kleurstoffen, scheermessen, magneet.	- katalysator in petrochemische industrie, diverse legeringen ten behoeve van gereedschappen, gammabestralingsbron.
Barium	- keramiek, koelmiddelen, kleurstof van papier, bougies, lampen.	-antioxidant voor koper, diverse legeringen, productie van glas en staal.
Titaan	- pigmenten, prothesen, warmtewisselaars.	- vliegtuigindustrie, machineindustrie, ontziltingsinstallaties, electrotechnische industrie, katalysator polymerisatie.
17. Stoffen die een kankerverwekkende, mutagene of teratogene werking hebben:		
- aniline	- kleurstof in druk- en textielinkten.	- productie van kunststoffen (polyurethanen).
- benzeen	- benzine, oplosmiddel, verf coatingsmiddel.	- productie van nylon, aniline, fenolen.
- styreen	- verven plastics.	- productie van kunststoffen.
- toluen	- benzine, rubber, oplosmiddelen, lijm, verf, verpakkingsmateriaal.	- toepassing in spuiters en drukkerijen.
- vinylchloride	-verpakkingsmateriaal.	- halffabricaten in chemische industrie.
- polycyclische aromaten		
- zwavelkoolstof	- oplosmiddelen.	- productie van kooltetrachloride.
18. Stoffen die een schadelijke werking hebben op de smaak, geur of kleur van het grondwater: fenolen, esters, minerale oliën, alcoholen.	- brandstoffen, terpentijn, kwastenreiniger, afgewerkte olie, dierlijke mest.	- petrochemische industrie, machineindustrie, landbouw, veeteelt.
Elementen, stoffen of groepen van stoffen en enkele voorbeelden daarvan	Voorbeelden van producten die deze elementen, stoffen of groepen van stoffen (kunnen) bevatten	Voorbeelden van productieprocessen waarbij deze elementen stoffen(kunnen) worden gebruikt

Gedeputeerde staten,

voorzitter,

Mr B. Staal

secretaris,

Drs. H.H. Sietsma